

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
16:21	17:24	17:56
16:07	17:23	18:00
16:12	17:21	17:55
בני ברק		
ירושלים		
חיפה		

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

מתי יגיע הקץ?

הגאולה ממש קרובה ומה כתוב בספר דניאל על גוג ומגוג?

בוטחים באבא!

שעת ערב בחדרו של הרה"ק מטאהש זי"ע. אל מול הצדיק ניצב יהודי, ובוכה על ריבוי הקשיים בחייו ועל הררי הצרות המכבידים עליו. הרבי מקשיב לו בקשב רב, ואחר מבקש ממנו להתקרב אליו. מול עיניו הנדהמות, נוטל הרבי את כוס התה הרוחת המונחת על שולחנו, ומתיז על האיש טיפות שולחות - הישר על בגדיו! לא פעם אחת, אלא כמה וכמה פעמים - האיש מבכה את מר גורלו, ובתגובה מקבל טיפות רותחות של תה, שאמנם לא גרמו לו כוויות אך היו בלתי נעימות בעליל!

לפתע, עוצר אותו הרבי ושואל בפשטות: 'מדוע אתה שותק ומניח לי להתזעק עליך תה רותח? וכי אין הדבר מכאיב לך?' - החסיד התקשה לענות לשאלה הישירה, אולם גמגם ואמר שהבין שבוודאי לרבי יש ייחודים נשגבים, ולבטח הוא מתקן את נפשו, ומבטל מעליו דינים בהתזת טיפות תה רותח. הוא לא באמת יודע כיצד הדבר פועל, אבל הוא בטוח שהרבי לא מתיז סתם טיפות תה רותח על אנשים, לבטח יש כאן כוונה טובה...

הרבי הקשיב, ואז השיב לו בענוות חן: 'ישמעו אוזניך את שפיר מדבר. אני בסך הכל נקרא 'הטאהשער רבי', ובכל זאת אתה סמוך ובטוח שטיפות רותחות המותזות עליך הן לטובתך, ואתה נותר שלי ושלשקט מולך. קל וחומר לאבא הטוב שבשמים - כשהוא מתיז עליו טיפות רותחות - צרות וייסורים הבאים עליו, הרי אין ספק שזה לטובתו! לבטח בהשם בכל לב, האמן בכוחו של אבא הטוב שבשמים, ובמהרה תראה שאכן כוונתו לטובה והדבר יהא לטובתך'!

את דבריו המאירים של הרבי זי"ע, כדאי לזכור תמיד. אבא לא מתיז טיפות תה רותח סתם. צרות וייסורים, קשיים ובעיות, אינם באים במקרה. אחים יקרים, הבה נאמין באבינו הטוב שבשמים, נבטח בו בכל לב, ובמהרה נזכה לראות בחסדיו הגלויים המאירים את חיינו!

(הרב אשר קובלסקי)

כור היתוך מי ישוב בתשובה ומי לא. הרמב"ם לפני 800 שנה מפרש את הפסוק כאילו הוא נמצא היום. וזה לשונו: (אגרת תימן): דעת קצת בני עמנו נעדרה ונתבלבלה ונעה לבבם והתחדש להם ספק ונתעלפה סברתם, וקצת סרו מאמונתם ולא נתעלפו ולא חרדו זה לזה. דבר זה כבר קדם על ידי דניאל ע"ה כמו שהודיענו הבורא "יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים.. ולא יבינו כל רשעים והמשכילים יבינו" כי בהארץ לנו הימים בגלותנו ובבא הצרות עלינו יצאו רבים מן הדת ויתחדש להם ספק ויטעו. וסבה זו תהיה בראותם דלדולנו ותוקף יד מוננו והתגברותם עלינו. - יראו איזה צרות יש לעם ישראל עד שרובו של עם ישראל ירד מהדת רח"ל - וקצתם לא יתחדש להם ספק ולא תתבלבל סברתם עכ"ל.

אנחנו דור של צירוף, יש לזהב פסולת. היראי שמים האמיתיים יבינו, שיש בעלים לבירה, ומה שהקב"ה עושה, הכל הוא טוב.

רבי אלימלך מליזענסק זי"ע, לפני 2500 שנה, יושב עם חסידיו בסעודה שלישית ואמר להם שלושה דברים, אחד הדברים שאמר זה: מה יהיה בימות המשיח, קחו נפה של קמח ותנפו את הקמח, הפסולת צוחקת על הקמח שפכל, ונפלתם למטה קיבלתם מכה... ואנחנו הפסולת למעלה למעלה...

אולם מה קורה אחר כך? דופקים את הנפה ומעיפים את הפסולת לאשפה. כך יהיה לעתיד לבוא, מרשיעי ברית ישלטו בישראל, הצדיקים יהיו למטה, ישפילו אותם, עליונים למטה, ולא יודעים כי כשיבא גוג ומגוג יזרקו את הפסולת לאשפה.

אנחנו בתקופה של גוג ומגוג, אשרי מי שישבו, אוי לו למי שלא ישוב. ליברמן צריך לשמוע את זה. אנחנו לא מפחדים ממנו, אבל מה שכואב לנו בהסתה שלו כי הם מרחיקים אנשים מהדת, ומאבדים אותם לנצח. שלושים שנה הוא חבר של החרדים, עכשיו שרוצה להוסיף מנדטים הוא נלחם בתורה. אנחנו בדור של ליבון וצירוף, לכל אחד יש ניסיונות משלו, כולם עוברים בירור וכולם צריכים לבחור בטוב, כדי שיתבררו ויצרפו לטוב ונכתב בספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו.

שבת שלום ומבורך!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

הגמרא במסכת מגילה אומרת: הרבה נביאים נתנבאו להם לישראל, כפלים כיוצאי מצרים, אלא נבואה שנצרכה לדורות נכתבה, שלא הצרכה לדורות לא נכתבה. כמו שמלאכי הנביא התנבא על גוג ומגוג, גם דניאל התנבא:

כתוב בדניאל: "ובעת ההיא יעמד מיכאל השר הגדול העומד על בני עמך והיתה עת צרה אשר לא נהיתה מהיות גוי עד העת ההיא ובעת ההיא ימלט עמך כל הנמצא כתוב בספר" - מבהיל הרעיון! כל הצרות שהיו עד עכשיו, גזירות השמד וחורבן בית ראשון ושני, גלות אשור כשדים ורומי, האינקוזיציות, מסעי הצלב, השחיתות והפרעות, כולם פחות מהצרה האיומה שעתידיה להיות בעת גוג ומגוג. וממשיך דניאל ואומר: "ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות לדראון עולם" - מבואר כאן דבר חשוב, כמו שהסבירו הראשונים, שגם הרשעים יקומו לתחיית המתים אלא שיקומו לשניה אחת, שיראו תחיית המתים - אתם לא האמנתם הנה תראו תחיית המתים וחוזרים לקבר לחרפות ולדראון עולם.

זמן הקץ סתום, כמו שנקרא בשבוע הבא על יעקב אבינו שרצה לגלות להם את הקץ ונסתלקה ממנו שכונה. הרבה צדיקים התנבאו על זמני פקידה שהמשיח עתיד להתגלות, ובסוף לא קרה, מבואר בראשונים שיש עיתות של פקידות, בשמים אין זמן אחד בלבד למשיח, יש תאריכים רבים, כמו אוטובוס שנוסע, אם אין אנשים בתחנה הוא ממשיך לנסוע. הנה רבי יעקב אבוחצירה זי"ע, אמר פעם לחסידיו, ביום שלישי יבוא משיח. כשעבר יום שלישי אמר רבינו זי"ע, כמעט ובא גואל, שני אנשים בעיר שלנו עשו חטאים חמורים והכל התבטל. וזה מפורש ברמב"ן, שיש עיתות פקידה, אם חלילה לא ראויים יבוא בתאריך הבא. אם לא בא בתאריך הזה יהיה בתאריך הבא, עד שמגיע הזמן האחרון, שאז בין אם עושים תשובה ובין עם בלי תשובה המשיח יגיע.

וכתוב בגמרא: כתיב בעתה וכתוב אחישנה זכו אחישנה לא זכו בעתה, כתיב וארו עם ענני שמיא כבר אנש אתה וכתוב עני ורוכב על חמור זכו עם ענני שמיא לא זכו עני ורוכב על חמור. כלומר, אם זכו יבוא המשיח בכבוד והדר, ואם לא זכו יבוא כרוכב על חמור.

נחזור על דברי דניאל: יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים מה פירוש יצרפו? הכוונה, שאותו זמן של הגאולה הוא

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה

להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה

לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה

לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

מהיכן אתפרנס? ה' יודע!

ישבתי ליד בת דודה והיא שאלה אותי אם אין לי רעיון לבן שלה. 'רגע', אמרתי לה, 'דווקא יש לי רעיון'. ענינה אורו, ביקשתי ממנה כמה ימים לברר, אחר כך הצעתי את השידוך... כעבור שבוע נשברה צלחת. לא אלאה אתכם בפרטים, רק דבר אחד אספר, שבמשך שלוש שנים תמימות החנות ממול היתה פתוחה, עמוסת קונות ושוקקת חיים. במשך השנים האלו היתה החנות שלי ריקה, אבל באותן שלוש שנים הייתי שליחת הקב"ה להקים עשרים וחמישה בתים בישראל. הייתי שדכנית בעשרים וחמישה שידוכים! בשעות הריקות והמשימיות שבהן ישבתי בחנות, הרמתי טלפונים, הצעתי שידוכים וניהלתי אותם. הדבר המדהים הוא שרוב השידוכים שהצעתי היו שידוכים לא פשוטים, או כאלו של אנשים עשירים במיוחד שהתעקשו לשלם יותר מהממוצע. בשנים האלו הרווחתי הרבה יותר מאשר בשנים שקדמו להן.

שלוש שנים חלפו... כפי שהחנות שמולי נפתחה ברוח סערה ובקול רעש גדול, כך נסגרה בדממה שקטה. אין לי מושג מה קרה ולמה, באחד הימים החנות פשוט התרוקנה, משאית גדולה הגיעה, ופועלים העמיסו את הסחורה. כמה ימים עברו... הלקוחות הקבועות שלי חזרו לפקוד את החנות. בתחילה באי נעימות, וכשהן ראו שאין בליבי שום כעס עליהן, הן אזרו אומץ וביטחון ושבו לקניות הרגילות.

מאז הקניות חזר להיות כמו לפני הטלטלה הגדולה. 'עכשיו אוכל להתפרנס גם מדמי שדכנות וגם מהחנות', אמרתי לבעלי, אבל... מי שפתח את ברז השדכנות סגר אותו עכשיו. הצעתי כמה שידוכים נוספים, אך אף אחת מההצעות לא קרמה עור וגידים. אחרי תקופה, שקעתי שוב בעסקי החנות שהתעוררה לחיים, וזנחתי את מקצוע השדכנות.

לפני תקופה התקשרה אלי מישוה, היא אמרה בהיסוס שהיא רוצה לפתוח חנות לבגדי ילדים, לא ממש קרוב אלי, בקצה השני של העיר, אבל... היא היתה נבוכה מאוד, שאלה אם זה בסדר, ואם לא אכעס עליה. אמרתי לה שמצידי זה בסדר ממש ואפילו נתתי לה טיפים קטנים, אצל אילו סוחרים כדאי לה לרכוש, מהם הדברים המבוקשים ועוד. האשה מעבר לקו היתה נדהמת כל כך, עד שבקושי הצליחה לנשום. 'אני לא מבינה', היא אמרה לי בכנות. 'בחנויות אחרות, במקומות אחרים בארץ, לא רצו לעזור לי. אנחנו לא יכולים לעזור למתחרים שלנו, הסביר לי מישוה מאזור מרוחק מאוד, ואת-בשמחה ובטוב לב עוזרת על אף שמדובר בחנות שאולי תתחרה בחנות שלך, אולי תגזול את פרנסתך.' 'תתחרה?' צחקתי, 'תגזול את פרנסתך? אין דבר כזה. הקב"ה בכבודו ובעצמו הוכיח לי שאף אחד לא יכול לגעת במה שמוכן לי'.

שעות העבודה. אבל עכשיו לא היה צורך במוכרות, האמת שגם בי לא היה צורך, ישבתי שם לבד. אחרי חצי שעה נכנסה מישוה לחנות, זו היתה לקוחה קבועה שלי. היא חייכה חיוך מתנצל משהו, כאילו היא אמורה לבקש סליחה בשם כל הנשים שלא הגיעו. השתדלתי לשרת אותה באדיבות, על אף שהעליבות דבקה בי ורוחי היתה שפופה. 'אולי תעשי משהו?' היא אמרה לי לאחר שערכתי לה חשבון והיא שילמה. 'מה את מתכוונת?' שאלתי, מעפעפת בעיני. 'תילחמי בחנות החדשה. יכול להיות שעל לפי דין תורה אין להם זכות לפתוח חנות קרובה כל כך לחנות שלך, לא ניסית לברר אם אין בזה השגת גבול?'

שתקתי. האמת, לא כעסתי על בעלי החנות החדשה. ידעתי שהם לא ידעו דבר על אודות החנות שלי. ובעל מתחם החנויות... לצערנו אינו שייך לציבור היהודים יראי ה' שההלכה נר להגליהם. אמנם בזמנו הוא הבטיח שהוא לא ישכיר לשת חנויות זהות, ולכן אולי יכולתי לומר משהו, אולי יכולתי לתבוע אותו, אבל בעלי ואני החלטנו שבינתיים לא נאמר כלום. אם הקב"ה סובב את הדברים כך, נקבל על עצמנו את הדין באהבה. לא נפקיר את עצמנו, את כבודנו ואת ביטחוננו על מזבח הנוחות. באותו ערב חזרתי הביתה, עליתי במעלית, יחד איתי עלתה בת של שנים, נערה נחמדה מאוד, לחלוטין לא צעירה. היא סיפרה לי שהיא חוזרת מחתונה של חברה מהכיתה. 'כמעט כל החברות שלי נשאות', היא אמרה לי. הבטתי בה מופתעת. אנחנו לא מדברות כמעט, מהנהנות בקושי לשלום, ופתאום אמירה כזו.

היא יצאה מהמעלית, קומה אחר כך יצאתי גם אני, ושניה לפני שפתחת את דלתה בית הבריק בי רעיון לשידוך: לפי של ידידה קרובה שלי. מיד כשהגעתי הביתה ניסיתי להציע את השידוך לשני הצדדים, וכעבור שבועיים וחצי שברו צלחת. שני הצדדים הודו לי מאוד, ושניהם התעקשו לשלם מעבר לממוצע, בטענה שאין להם שום בעיה, ובכלל הילדים שלהם לא מאוד צעירים, והם כבר התחייבו לשדכנים על סכומים גדולים בהרבה.

קיבלתי סכום שלא הייתי מרוויחה במשך חודש שלם בחנות, אבל עדיין לא היה קל ולא פשוט להגיע לעבודה, לעמוד כמה שעות באפס מעש, ולסגור את החנות. התרגלתי לקחת איתי ספר תהילים, לפעמים ספר קריאה, אחת מכלותי הציעה לי ללמוד לסרוג, ואכן למדתי לסרוג ובשעות שבהם ישבתי בחנות סרגתי סוודרים לנכדים, הם אלו שהרוויחו מהענין שלא היו כמעט לקוחות. למה כמעט? כי היו כמה קבועות שכן שמרו אמונים והגיעו. הן ניסו לנחם אותי ולומר שהן לא תיטושנה בכל מקרה, אבל אני ידעתי שאי אפשר להאמין לכלום, והאמת, הבנתי את הלקוחות האחרות. לאף אחד אין כסף מיותר, ואין זה פלא שנשים מעדיפות לקנות בגדים בחצאי מחירים, לא נראה לי שאני הייתי מתנהגת אחרת. באחד הערבים, בחתונה של קרובי משפחה,

החנות של בגדי הילדים שלנו היתה אחת החנויות המוכרות בעיר שבה גרנו. היא היתה גדולה יחסית, היה בה מבחר גדול ומרשים, המחירים לא היו נמוכים אלא סבירים, בעיקר משום שהקפדתי על סחורה איכותית. השתדלתי להקפיד על יחס טוב ללקוחות, ולבוא לקראתם כשצריך.

לא היינו עשירים גדולים מהחנות, אבל בחסדי ה' התפרנסנו בכבוד. החנות היתה חלק מהחיים שלי, חלק מההווה. היא היתה יציבה, ללא תנודות, כי בגדי ילדים זה דבר שתמיד צריך, ואף פעם לא חשבתי שאתפרנס בצורה אחרת. אבל לפעמים קורים דברים גם בלי שחושבים עליהם. באחד הימים בעודי הולכת לחנות, אני רואה משהו מוזר בחנות שמעבר לכביש. עברתי את הכביש, ומה שראיתי המם אותי לרגע: "כאן תיפתח חנות לבגדי ילדים, המחירים יהיו זולים במיוחד בזכות תרומה של נדיב החפץ בעילום שמו". בהיתי בשלט, לאחר מכן משכתי בכתפי, וברגשות הומים ומבולבלים מאוד פתחתי את החנות. זו היתה תקופה די דלילה, אחרי החגים, לא היו לקוחות רבים בחנות, ואני יכולתי להתמכר להרהורים שעלו בי. ממול המשיכו פועלים לשפץ את החנות, ועשה רושם שהם עומדים להפוך אותה לחנות יוקרתית במיוחד. 'לא אוכל להתחרות בהם', אמרתי לעצמי בלב כבד. 'אין לי סיכוי'. הסתכלתי בחנות שלי, ושאלתי את עצמי אם אני עומדת להיפרד מהמקום שהוא חלק מהחיים שלי.

פרנסה, ובפרט של בעלי חנויות, לעולם אינה מובנת מאליה, אבל רק עכשיו הבנתי עד כמה הייתי נינוחה ורגועה, ועד כמה אני זקוקה לתפילות וסיעתא דשמיא. גם בעלי נבהל ברגע הראשון, כששמע את הדברים. לאחר ההלם הראשוני, החלטנו שאנחנו מתחזקים באמונה ומשתדלים להזכיר לעצמנו שרק הקב"ה הוא זה שעשה ועושה ויעשה לכל המעשים, והוא זה שמעמיד חנויות וממציא לנו פרנסה, ואין אף אחד שיכול לפגוע בחברו. התחלנו ללמוד בכל יום את שער הבטחון, והפתח הגדול שהיה בליבנו נרגע איכשהו, ככל שהתקדמה בניית החנות.

חלפו כמה ימים נוספים, ראיתי שפורקים סחורה. הסתכלתי ברכבים שהגיעו, הם היו שייכים לחברות טובות ואיכותיות. ידעתי שזה לא יהיה פשוט, החנות ממול עומדת להיות כפילה של החנות שלי. ואז נפתחה החנות בקול תרועה גדולה. השעה היתה עשר בבוקר, החנות נפתחה, ואני, מהחנות השוממת שלי ראיתי איך עשרות לקוחות גודשים את החנות החדשה. מדובר היה במרחק קטן יחסית, וחלק מהלקוחות זיהיתי, היו בהם לקוחות קבועות שלי, כנראה לשעבר. אחת המוכרות שלי הגיעה וסיפרה לי שהיא היתה בחנות ממול, 'המחירים שם באמת מחירי רצפה, לא נראה לי שתהיה לך אפשרות להתמודד מול מחירים כאלו'.

באותו יום ערכנו חישובים, והגענו למסקנה שהמלחמה אבודה מראש, ועדיף לא להגיב כלל ואין לנו אלא לצפות לישועת ה'. הימים הבאים היו ימים משעממים לחלוטין. בדרך כלל, כשירד הגשם הראשון, החנות שלי היתה עמוסה באימהות לחוצות במיוחד. וביקשתי מהמוכרות הקבועות להרחיב את

"לא כעסתי על בעלי החנות החדשה, ידעתי שהם לא ידעו דבר אודות החנות שלי..."

צום עשרה בטבת

א. בזמן בית המקדש הראשון בעשרה בטבת התחיל מצור על העיר ירושלים, והיה המצור קשה מאוד על העיר, ובעקבות המצור הרבה מאוד אנשים מתו עקב הרעב הקשה שהיה בירושלים, וכיון שראשית הפורענות של חורבן בית המקדש הראשון היתה בעשרה בטבת שאז התחיל המצור על ירושלים, חכמים תיקנו לצום זכר לחורבן בית המקדש, וכל איש ואישה חייבים לצום ואסור לפרוץ גדר.

ב. השנה יחול הצום ביום שלישי, ותחילת הצום הוא מזמן עלות השחר עד צאת הכוכבים, והאיסור הוא לאכול ולשתות, אבל שאר העינויים שבתשעה באב, מותרים בצום זה כגון נעילת הסנדל, סיכה, וכן מעיקר הדין מותר להתקלח במים חמים ביום הצום אבל המחמיר תע"ב (והשנה שחל בערב שבת מותר לכתחילה).

ג. אם הלך לישון בלילה (שלפני התענית) וקם משנתו באמצע הלילה אסור לו לאכול ולשתות אפילו שעוד לא התחיל הצום, כיון שהלך לישון הסיח דעתו מן האכילה והשתיה ולכן נחשב כאילו נכנס לתענית, ולכן אם רוצה לאכול ולשתות לפני עלות השחר צריך לעשות תנאי לפני שהולך לישון שכונתו לקום במהלך הלילה לאכול ולשתות, ואם שכח ולא עשה תנאי וקם לפני עלות השחר אסור לאכול ולשתות. אולם אם מרגיש צימאון יש לו על מי שיסמוך, ובפרט אם רגיל לקום ולשתות במהלך הלילה.

ד. מן הנכון שלא לשטוף את הפה ביום הצום, אולם בפחות מרביעית במקום צורך מותר, ויזהר שלא יבלע את המים, ולכן מי שקשה לו בבוקר שהוא קם משנתו לא לצחצח שיניים ביום התענית או מי שיש לו ריח רע מפיו מותר לו לצחצח שיניו או לשטוף את פיו וכמובן שיזהר שלא יבלע את המים ויכניס לפיו פחות מרביעית (פחות מ-81 גרם).

ה. מי ששכח ובירך על מאכל או על משקה ביום התענית ולפני שטעם נזכר שהיום יום צום יטעם כל שהוא מן המאכל או מהמשקה כדי שברכתו לא תהיה לבטלה, משום שברכה לבטלה לדעת מרן השולחן ערוך היא איסור דאורייתא ואיסור אכילה ביום התענית הוא מדרבנן, ואע"פ שיש אומרים שחייב התענית הוא מדברי קבלה מכל מקום זה בוודאי אינו חייב מדאורייתא, ופשוט שאחר שטעם אסור לו להמשיך לאכול או לשתות וצריך להמשיך ולהתענות.

ו. ביום הצום צריך לומר "עננו" בתפילת שמונה עשרה, היחיד אומרה באמצע ברכת שמע קולנו, והחזן שחזר בחזרת הש"ץ אומרה ברכה בפני עצמה בין ברכת "גואל ישראל" לברכת "רפאנו". ואם אכל ביום התענית בשוגג או שבירך בטעות ואכל מעט כדי שלא תהיה ברכה לבטלה, הדין הוא שאם אכל פחות מככותבת הגסה (כ - 45 גרם) רשאי לומר "עננו" בתפילתו ואינו נחשב כשקרן בתפילתו שעדיין לעניין תענית נחשב מעונה (שחז"ל למדו שעד ככותבת הגסה אין ישוב הדעת לגוף לעניין אכילה), אבל אם אכל יותר מככותבת הגסה אינו רשאי לומר בתפילתו "עננו", ומ"מ עדין צריך להמשיך ולהתענות עד צאת הצום.

ז. חולה שצריך לאכול מחמת בריאותו, אם אכל ככותבת הגסה אינו יכול לומר "עננו" בתפילתו, אולם חולה שאכל ככוונה כל פעם פחות מהשיעור, ויכול לומר "עננו" בתפילתו.

ח. יחיד המתפלל שמונה עשרה עם השליח ציבור בחזרת הש"ץ שדינו של היחיד לומר עם השליח ציבור מילה במילה מכל מקום אינו רשאי לומר "עננו" בין ברכת "גואל" לברכת "רפאנו", שדווקא השליח ציבור שחזר בקול צריך לאומרה שם, אולם היחיד ישתוק, ואח"כ יאמר "עננו" בברכת שמע קולנו כדון היחיד.

ט. קטנים פטורים מכל הצומות ואינם צריכים להתענות אפילו תענית שעות, ואפילו אם הגיעו לגיל חינוך ויש להם דעת להתאבל על החורבן אין להם להתענות, ואפילו אם הקטנים רוצים להחמיר על עצמם ולהתענות אין שומעין להם, ומותר להם לאכול כל מה שרוצים, כיוון שתעניות אלו מדרבנן והם זכר לחורבן בית המקדש ואנו מצפים שיבנה בית המקדש לכך אין מקום לחנך את הקטנים שיתענו.

י. מעוברות ומניקות פטורות מהצום, ואינן רשאיות להחמיר על עצמם ולצום, וראוי שלא יאכלו מעדנים וכדומה אלא יאכלו רק לצורך קיום האישה והתינוק, ומותרות לאכול המעוברות והמניקות אפילו בשעות הבוקר.

יא. אישה שהיתה מניקה והפסיקה להניק את התינוק לאחר כמה חודשים, אם היא בריאה ומרגישה שיכולה לצום צריכה לצום, אולם אם מרגישה שיש לה חולשה ויש לה צער בתענית, תתענה רק תענית שעות כפי מה שיכולה.

יב. חתן שהוא בתוך שבעת ימי שמחתו, אבי הבן (היינו שעושים לבנו ברית באותו יום), המוהל והסנדק, חייבים לצום בכל התעניות י' בתמוז, ט' באב, ג' בתשרי, י' בטבת, ורק שהצום דחוי יכולים לאכול ולשתות.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

בין דחפים למעשים

כל אחד ואחד מאיתנו, בלי יוצא מן הכלל, נולד כשבקרבו דחפים שפלים ונטויות לב שליליות שהקדוש ברוך הוא הטביע בנו כבר מלידה, כמו שהתורה הקדושה מעידה: "כי יצר לב האדם רע מנעוריו". למרות זאת, המעשים שאנחנו עושים תלויים בבחירתנו. אף שהמחשבות מולידות את הרגשות ומשלהבות את הדחפים, והדחפים מולידים את המעשים, ה'מילה האחרונה' מצויה בידי הבוחר, בידי האדם הבוחר, בידי זה שביכולתו להיכנע לפיתוייו ולעשות את אשר לבו חפץ, או לעמוד בפרץ ולסרב להיכנע ליצריו אף שהוא חושק מאוד ואף שהוא מרגיש דחף עז לעשות את המעשה.

הבנת הקשר, או נכון יותר, הבנת העובדה שאין בהכרח קשר מחייב בין יצירנו ובין מעשינו, בין רצונותינו ודחפינו ובין החלטותינו לפעול בדרך זו או אחרת, חשובה במיוחד בבואנו לבדוק איך הפחדים מתפתחים ואיך ביכולתנו לעצור את התפתחותם ואף להתגבר עליהם ולדכא אותם.

יוחנן נשלח אלי מאחר שנתפס כמה פעמים נוגע במה שאינו שלו. הוא הביע נכונות להשתנות, אבל טען בכל תוקף "כדי שאפסיק לגנוב, מישוהו צריך לקחת ממני את היצר החזק לגנוב!"

אליעזר היה מרבה להכות את אחיו הצעיר, כל אימת שכעס עליו. לאמו, ששאלה אותו הייתכן שהוא מרים יד, הסביר אליעזר: "הוא מרגיש אותי!" "ואם הוא מרגיז אותך?!" התפלאה האם. "אז אני חייב להרביץ לו. אם תעשי שהוא לא ירגיז אותי אני לא ארביץ לו". כך מסבירים את התנהגותם גם רבים מן המאבדים שליטה מרוב עוז: "היה לי יום רע!"

רבים מסבירים את התנהגותם בעודף רגשות ודחפים יצריים שיש בהם, או בחשק שחר להם. מובן, שטעותם בסיסית ויסודית, כפי שהסברתי ליוחנן הנ"ל שלא עמד בפיתויים והיה גונב:

באחד הימים פגשתי אדם צעיר שהיה שקוע מאוד בתאוות רעות. הוא טען באוזניי: "אם תיתן לי עצה שתעשה שלא יהיו לי תאוות לעולם, אוכל להתאפק ולא אחטא עוד". על כך עניתי לו: "לצורך כך, עליך לפנות לאומן שעשה אותך ולא אלי... בידי, ובידי איש מאתנו, אין כלים שמבטלים לחלוטין את התאוות. הטעות המרה שלך היא, שאינך מבין שהדרך להימנע מן החטא אינה העלמת היצרים וביטולם, אלא ראשית כול שליטה עצמית, החלטה איתנה להתאפק מלעשות את מה שהיצר דוחק בנו לעשות.

כלומר, אף שמצד הנטייה הטבעית אנו מרגישים דחפים רעים ועלולים להתפתות לעשות את מה שלבנו חפץ, העבודה שלנו בחיים היא קודם כל להיאבק ולא להיכנע ליצר הרע, ואז, בעזרתו יתברך שמו, לאחר שנעבוד קשה להתאפק ולא לעשות מה שאסור לעשות, ובצירוף אמצעים נוספים כמו תפילה, נצליח להחליש את היצר שלב, אם כי לא נצליח לבטל ולדכא אותו בצורה מוחלטת.

רגע חושבים

הרב יעקב ישראל לוגאסי

האם יש חיים לאחר המוות?

אך העניין הוא, שיש אדם שבא לעולם וזוהי תחילת ביאתו, ויש שכבר היה בעולם הזה ונפטר, ועתה חזר ובא בגלגול להשלים דברים החסרים ממנו. והינה, בודאי, בתחילת ביאתו, אם הוא צדיק גמור, לא ימות בקצרות שנים [בגיל צעיר], אלא ישלים זמנו, שכיוון שצדיק גמור הוא לא יסלקוהו מהעולם קודם זמנו. מה שאין כן החוזר בגלגול להשלים חסרונן שלו, הינה זה אפשר שיחיה שנים מועטות בלבד, מפני שכל עצמותו לא בא רק להשלים חסרונו, וכיוון שהשלים חסרונו, מסתלק והולך לו. ולכן, אלה הבאים בגלגול אחר פעם אחת, אינם שוים באורך שנות חייהם, אלא כל אחד חי מה שצריך לו להשלמת חסרונו אשר יחסר לו מביאה ראשונה...

והינה ידוע, שנפש הבאה בגוף בסוד הגלגול היא בתורת פיקדון בגוף זה עד שתשלים חסרונה, כי גוף הראשון [הגוף בגלגול הראשון] הוא ביתה העיקרי. אבל מגוף שני ואילך, היא שם בתורת פיקדון בלבד. והינה אישתי של ר' מאיר הייתה חכמה, ואמרה לו לבעלה, מאחר שבניו הם צדיקים גמורים, אם ביאתם זו לעולם היא ביאה ראשונה, לא ייתכן שימותו בקצרות שנים קודם מלאת להם שבעים או שמונים שנה הקצובים לכל אדם, אלא בודאי הם כבר באו לעולם וחזרו ובאו עתה בגוף זה בתורת פיקדון להשלים חסרונן הצריך להם מביאה ראשונה. וכיוון שהשלימו ומתו, אם כן בזמנם מתו, ולמה לו לבכות ולהצטער על שמתו בקטנותם? ולא רצתה לומר לו עניין הגלגול בפירוש אלא ברמז, על ידי משל הפיקדון, והוא הבין על מה ירמזון מיליה ונחה דעתו.

למאמרים נוספים של דניאל אליהו גרמן
בקרוב באתר ישיבת אור דוד

במדרש משלי נאמר על הפסוק "אישת חיל מי ימצא" (משלי לא, י): מעשה שהיה ברבי מאיר שהיה יושב במנחה בשבת ודורש, ומתו שני בניו. מה עשתה אימך? הניחה שניהם על המיטה ופרסה סדין עליהם. במוצאי שבת בא רבי מאיר מבית המדרש, אמר לה: היכן שני בני? אמרה לו: לבית המדרש הלכו. אמר לה: צפיתי בבית המדרש ולא ראיתים. נתנה לו כוס הבדלה והבדיל. חזר ואמר לה: היכן שני בני? אמרה לו: פעמים שהלכו למקום פלוני ועכשיו הם שבים. הקריבה לפניו לאכול.

לאחר שאכל אמרה לו: רבי, שאלה יש לי לשאול. אמר לה: אמרי שאלתך. אמרה לו: רבי, קודם היום בא אחד ונתן לי פיקדון ועכשיו בא ליטול, אחזיר לו או לא? אמר לה: בתי, מי שיש לו פיקדון אינו צריך להחזיר לרבו? אמרה לו: חוץ מדעתך לא הייתי מחזרת אותו. מה עשתה? תפשה אותו בידו והעלתו לחדר והקריבה אותו למיטה, נטלה הסדין מעליהם וראה שני בניו מתים מונחים על המיטה. התחיל בוכה ואומר: בני, בני, רבי, בני בדרך ארץ, ורבי שהיו מאירין עיני בתורתן. באותה שעה אמרה לו: רבי, לא כך אמרת לי שאנו צריכים להחזיר פיקדון לרבו? כך - ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך.

אמר רבי חנינא: בדבר זה נחמתו ונתיישרה דעתו, לכן נאמר: "אשת חיל מי ימצא" (ילקוט משלי לא).

יש להבין במה נחה דעתו של ר' מאיר בדברי המשל שאמרה לו אישתי, הרי עדיין יקשה עליו המאורע ההוא, מדוע נפטרו בניו קודם זמנם בעודם קטנים חסרים מהשלמות הצריכה להם? הרי אם היו חיים הזמן הקצוב לכל אדם, בודאי היו מסגלים תורה ומצוות הרבה, ועל חסרונן זה ראוי לבכות ולהצטער הרבה מאוד, ואין נתנחם ר' מאיר בדברים אלו של אישתי?

האם העלון נמצא בבית הכנסת שלך באופן קבוע?

פרשת שבוע | סיפור | קואצ'ר | הלכות | חינוך ילדים

למפוצים המקדימים זוכים:

כל הפצה של חבילות עלונים 1 יזכה את המפיץ בברכה מפי הרה"ג דניאל זר שליט"א לאחר לימוד כל ספר האידרא רבה וזוטא בקברו של התנא האלוף ר' שמעון בר יוחאי

כל הפצה של 2 חבילות עלונים יזכה את המפיץ בברכה מפי הרה"ג דניאל זר שליט"א לאחר קריאת כל התהילים בליל שבת

כל הפצה של 3 חבילות עלונים יזכה את המפיץ בקמיע של כל הזוהר הקדוש

בוא והצטרף
לאלפי המפיצים
בכל שבוע את
העלון המפואר
"אור הפרשה"
ושמח את מתפללי בית הכנסת
שלך.

לפרטים והרשמה

03-5701212